

Asbjørn Joensen, tingmaður:

Tvingandi neyðugt við skilagóðum sparingum innan sjúkráhusverkið

-men smáu sjúkráhusini kunnu ikki skerjast meira, um hesi skulu virka sum sjúkráhus. Tann bygnaður, ið Havnarsjúkráhusið stendur fyri, er skipaður sum sjúkráhus við útbúgving fyri eygað, hetta er heilt við síðuna av tí rímuliga skrivar Asbjørn Joensen, tingmaður fyri sjálvstýrisflokkinn í Norðoyggjum í greinini.

Sum vanligt er, so hevði málagn javnaðarmanna skemtitekning á baksið blaðsins fyri leygardagin tann 29.8.92.

Nú var tað Heini O. Heinesen, sum varð teknaður sum David Crockett, og segði teksturin okkum frá orsökini, ið var hon, at hesin sum tann álitismaður hann er, á tingi royndi at verja ágangin á sjúkráhus okkara; tókk enn eina ferð fyri tað, Heini, har er tú mótvegis onkrum ongin svikur.

Tað at ágangurin kom at verða bæði stórus og álvarsamur við fólksflokkinn um sum leiðandi í landsins leiðslu var ventandi.

Hesin flokkur hevur um ikki fullmannaður, roynt sít besta fyri at beina fyri smærri sjúkráhusunum. Fyrst við eini roynd at til-laga føroysku sjúkráhuslógina, Havnarsjúkráhusinum til fyrirums, tá hugsað verður um stýrini, næst við landsstýrisins ágangi, tað verið seg við visitatiónsnevnd, og setan av fólki burturav at skapa innanhyss trupulleikar, fyri at forkoma bygnaðinum á teim smærri sjúkráhusunum.

Grunda á avmakt javnaðarmanna bendir nógv á, at hetta skal eydnast. Sjúkluringurin verður hann, ið offur verður fyri mistakinum.

Birgir og Finnbogi

Tann politiska stjórnar hjá fólksflokkinum, Birgir Danielsen, hevur saman við onkrum flokshvølpi, roynt at ført seg fram í hesum máli, uttan at hetta hevur prógvað stórvegis kunneleika til sjúkráhusverkið, men meira eitt hugflog um fløgur.

Eisini bendi alt á, at hesin sami hevur mist burtur allan proportionssans, við pástandinum um, at 3-4 læk-nar á bygd kundu tilonk-sigera ta gonguna av læknum, 53 í tali ella fleir, á Havnarsjúkráhusinum.

Er nakað um hetta, tá átti

Asbjørn Joensen, tingmaður: -Sjúkráhusbygnaðurin í Føroyum er alt ov stórus samanbera vit við sjúkráhus aðrastaðni

tað at givið monnum nakað at hugsað um í hesum spari-tiðum.

Havi sæð onkur fólka-floksfólk her í økinum spjálkað nakað við pennin-um, í eini roynd at koma hesum sjúkráhuspartinum til hjálpar. Hesi tæna sjálv-andi málinum best við at viðgera spurningin innan-flokka, hetta hevur floksfe-lagi teirra Jógván við Keldu eisini roynt. Úrslitið kenna vit, men nakað spurdist tó burturúr, hann fekk skó-makaratenastuna til sjúkráhusið, mongum til gagns.

Alt bendir nú á, at annar flokkur hevur tikið tættin upp, og vild dystast um sjúkráhusverkið. Við ora-toriska áganginum hjá Finnboga Arge úr sam-bandsflokkinum hjá luga, nú lógmanstóran var til við-gerðar, fingur vit hetta prógvað.

Men eisini hjá honum er tað her peningaligan, ið er tað avgerandi, ella er tað nú tað? Man tað vera sami fjáttur, sum kom á hinar tingmenninar úr suður-streymi, Jákup og Jóannes, ið kemur til sjóndar. Rætt hava hesir í, at tað er óhepp-ið at skera burtur nakrar av hesum 800 daglønunum í teirra valdømi, um val skuldi staðfestur fyri durum.

Eisini er at hava í huga, at eftir føroysku býttiskipan-

ini, tá tilkemur rætturin til ilógur fyrst Havini, tí er tað órímligt, fyri tað meinings-leyst, at byggja út á Tvøroyri.

Hesin góði sambands-maðurin Finnbogi Arge eigur saman við fleiri at hava í huga, at tá talan er um ilógu á økinum, tá hava vit norðoyingar bygt okkara sjúkráhus á tað stóði, forfedrar okkara lögdu í 1800 talinum. Tann útbýgging, ið gjord er síðan, er bygd við 50% donskum peningi og hin-um 50% við peningi, sum norðoyingar og fyri tað suðuroyngar sjálvir hava framleitt í hesum safelag, og ikki við einari krónu, sum Havnin hevur ment hetta samfelagið við.

Takka vit dønnum fyri teirra stuðul, tilkemur restflokkinn bert norðoy-ingum sjálvum.

Óðrvísi verður orðalagið um vit skulu umrøða Dr. Aleksandrines hospital, bygging og rakstur av hes-

Møsn

Alt møsn um tað skilagóða í centraliseringini eru tómir pástandir, slík víðurskiði hava sakkønið kannað, við-gjort og ritað um í tíðarritum teirra, tí decentralu skipan-ini til fyrirummar. Tað er tá ongin orsök til at óðrvísi skal vera hjá okkum.

Bilagar kanningar úr Havn hava rímligt ikki á-huga.

Her er soleiðis talan um tað kenda harrafólkalýndið, ið alsamt fleiri og fleiri ting-menn tykja fáa eyga á, tibetur.

At tíðirnar eru trongar, og at tað tá verður drigið í reið-ur, er bert rímligt, og var hetta eisini orsøkin til enn eina golu við Havnar sjúkra-hús.

Fólkamúgván og røðan frá tinganeistrappuni, saman við verbum tilfari, váttaði týðuliga, at talan var um tað óhepna í, at 100 fólk fóru úr vinnu, og tá mistu neyðugan vinning til upphald.

Tað var ikki tann hvíti skarin á sjúkráhusinum, ið kom tí orðanna á hesum trappufundi, hesin váttaði á annan hátt, at hevði talan verið um ávirkar á sjúkra-viðgerðina, tá vildu teir gjørt vart við seg, hvat ikki varð.

Tað er at harmast um, at landsstýrismaðurin var so klossur í síni atsókn mót-vegis hesum astronomiska stovni, ið onga meining hevur í hesum pinkusamfe-lag.

Roynd vit at samanbera við øki lík okkara, tá sær nakað soleiðis út:

Tórshavn:
Yvirlæknar = 28+4 = 32
aðrir læknar 21
Konsulentar 0
Læknar íalt 53

Klaksvík 5
Tvøroyri 3
Íalt 61 + 3 til 45.000 fólk

Helsingør:
Yvirlæknar = 10
Konsulentar 2
Íalt 12 yvirlæknar +

hjálparlækn. til 60.000 fólk

Bornholm:
Yvirlæknar = 13
Konsulentar 5
Íalt 18 yvirlækn. +

hjálparlæknar til 50.000 fólk, á sumri fyrfalt

Grønland:
Yvirlæknar 5
til 50.000 fólk

Ongin kann við hesum tølum koma til aðra niður-støðu enn hana, at bygnað-urin her á landi er ovmið stórus.

Kunnu ikki skerjast meira

Smáu sjúkráhusini kunnu ikki skerjast meira, um hesi skulu virka sum sjúkráhus, onki annað hevur nakra meining, tí hesi virka væl.

Tann bygnaður, ið Havnarsjúkráhusið stendur fyri, er skipaður sum sjúkráhus við útbúgving fyri eyga, hetta er heilt við síðuna av tí rímuliga.

Vóru vit 450.000 kundi hetta komið upp á tal, um peningur var tókur, men slettis ikki nú sum figgjar-støðan er. Tað verður so-leiðis av álvara neyðugt við niðurskurði, tað er eyðsæð, men hetta má gerast við skili.

Nú vita vit, at eitthvørt til-tak, ið gjørt verður, tíverri bert mennir vinnuløysið. Tað øvuga var tað ynksi-liga. Neyugt er tí at kanna slík tiltøk í hvørjum ein-støkum føri.

Ein niðurskurður við 10-20 læknum á Havnarsjúkra-húsinum hevði soleiðis havt stóran effekt, um hugsað verður í krónum. Hesir læknar hava eisini munandi betri møguleika fyri at liv-

bjarga sær aðrastaðni í sam-felagsskipanum her ella burturi enn røktarin, vaski-konan ella arbeiðsmaðurin.

Vit kundu fyri hesar læknar givið 50-100 fólkum úrtøku, eisini innan sjúkra-húsið. Tað vildi gagnað al-mikið, meðan ongin missur varð í teim 10 ella fyri tað 20 læknum, tá hugsað verður um viðgerðarstöðuna.

Spurningurin kundi tí verið áhugaverður um, hvussu hvussu nógv var vakt-berandi yvirlæknar vit hava fingið til Havnarsjúkra-húsið, eru ikki allar broyt-ingar bert normerað til yvirlæknar, við teim rættindum har hoyra til?

Hvat hava vit spart innan unglæknaskipanina, hesir, ið lónarlíga kosta meira enn yvirlæknin?

Takast yvirlæknarnir við stórvegis meira enn at røkja teirra privatpraksis innan sjúkráhusverði?

Um ein kannar eftir hvørjir konsulentarnir eru við umrøddu sjúkráhusi, tá eru vit eisini av leið.

Hesir læknar innan oyra-, nasa-, háls- og eygnasjúkur saman við mikrobiologi-odontologi og pædiatri hava vanliga sítt dagliga yrki uttanfyri sjúkráhusið í egnu fyrirkøku.

Tað at vit av serligum or-søkum í síni tíð hava verið noyddir til verandi skipan, kann verjast, men at halda fram við at knýta arbeiðs-medic til føroysku figgjar-lógina, er heilt óhoyrt og meiningsleyst.

Her koma vit sanniliga aftur til fyrirbigið at draga í reiður til onga nyttu.

Føroyar - Helsingør

Hvør er so kostnaðurin fyri hendað skiva bygnaðin? Verður kannað eftir okk-ara figgjarlóg, tá sær soleið-is út:

Sjúkráhusið 215,0 mill.
í Havn
Sjúkráhusið 40,4 mill.
í Klaksvík
Sjúkráhusið 24,9 mill.
á Tvøroyri
Ríkissjúkra-
husið 27,5 mill.
Íalt 308,0 mill.

Fyri at samanbera eru tøl fingin fyri sjúkráhusið í Helsingør, ið er skipað í fyra eindum, kirurgisk-, medicinsk-, narkosu- og røntgendeild.

Rakstrarkostnaðurin fyri hetta sjúkráhusið, ið sum upp-tøkuð hevur 60.000 í-búgvar, er 135 mill. kr.

Nakað av innleggingum verður goldið av Amtinum, tá talan er um nýtslu av øðr-um sjúkráhusum, og kann hetta helst samanberast við nakað av okkara gjald til Ríkissjúkráhusið.

Um vit vilja tað ella ikki, so hvørki er ella verður tað gjørligt at framleiða okkum úr trupulleikumum, teim figgjarligu trupulleikumum, vit eru í, sjálvt ikki poten-tialið hjá lógmanni skapar nakra vón.

Tað er tí tvingandi neyð-ugt við skilagóðum sparing-um eisini innan sjúkráhus-verið.

Asbjørn Joensen

Hammond orgul

til sølu.
Tlf. 16668

Hús á Toftum

til sølu við at yvirtaka láni í húsinum.
Tlf. 48821.

Eykaaðalfundur

verður í hølum felagsins 23. septemb-er kl. 20.00.

Skrá:

1. Støðutakan til lántøku.
2. Ymiskt.

S. & K.